

تۆزۈل زامەكان

شېئەر نوو كوردى

تورەج ئەسپەرى

ناسنامەى پرتووك

- مژار: شئعر نوو كوردى
 - ناو پرتووك: توژال زامهكان
 - ههلبهستان: تورهج ئهسپهري
 - روبهرك:
 - ديزاين ناوهپۆك: مالمپه ژياركورد
 - تيراژ:
 - چاپه مهنى:
 - سال چاپ:
-

زاه

له ميل تفهنگ، زامیگ ههس

له تهقه ئ گوله، **به ن خواردن** قهواخ

سوقان، له **بین** وهیلانی تویچپاد

لهش، له بان تهپوآک که له مه

له ناوه پاس شار

تفهنگ دهم داچه قنانیه

تیر نیه‌ود

ئازادی په‌ن خواریه له ناخ قه‌لم

شاعری له وه‌ر ده‌روه‌چ

نوقم بییه له ناو وه‌هار

پراش... پراش

زه‌ده‌مه‌نهی وه (وی شکه‌نجه‌یا

دوکه‌ل، له بان زام دا له شه‌قه‌ی باڵ

هه‌لفرین زام تا که‌شکه‌شان

دکتور، وه ده‌رزی و مه‌چیر

درز دیوارگه‌ دوران

یه‌کیگ، له ناو زاموه‌ چی

تا ژێر پووس

تا سوقان

تا میژگ

تا ناخ دل

پووس، بییه میواندار قه مچی

سوقان، بریسکانوه

میژئی، دا له شه یقه ی خه نین

له بان تیژی شمشیر و

نه رمی ئاسن

زام

تیر کیشاد و بییه شه م ئه پرا دل

ولآت له فہیسبووی

خوازیم له ئی ری دویره

پلنوکھی بوہ شنم

تہ مام ہیژ خوہم خستمہ سہر کلکم

کامپیوترہگہ له زامن خارج کردم

کلک ہاوردمہ پائی ماشہیا

"سلام" ہہ ناردم

وشه هاتو و چئ

وشه یل له ناخ چه و سه و زترهک

له پووس دهس چه رمگترهک

له شه پۆل ده ریا نه رم ترهک

منیش هه یتاهه یت پارۆ وه شنم

ئه را ره سین

ساعت و خه و هامیته بین

جوانی و جاده کان یه خ به سانه

له کریوه ئی دویری

دهسم تفهنگ مودرنیسم ناگرئ

کلکم بی هیزه

ئه و له ناو

من له دهیشت

ئه و دیل دهس په رچینیگ له چه قو

منیش که له پچه ئی دهس هه نده ران

ئەو لە خىاوان شار ھەلکوتنە سەرىيا

منيش لە ئەزرەتەئى

كەموتەر

ئاو

ولآت

نَّيَّوَارَه وَهَمَّيَّر

له خوهره زهره رد نئواره

نه دار بی

نه ئاو

نه ژنیگ پالپشتم بوود

له خوهره زهره رد نئواره

تواستم بکیشمه قولا

لنگم بیه چرکه ژمار ده‌مژمار

ده‌مژمارینگ بی مال

بی‌ده‌نگ

بی‌وه‌خت

بی‌سه‌رپه‌نا

خوزه‌گا له ئیواره پاز دلم ئه‌پا

گیا نه‌وه‌تام

خوزه‌گا له ئیواره خوه‌م هه‌لنه‌خستامه وهر وایا

ئه‌سپ سه‌رم هیره کرد

لاشه‌م له تییا پارچه له سه‌ر له‌ق داریگ

له ئیوارانینگ کیشامه قولا

"وا"یش وه شوون منا کیشا وه قولا

ته‌نیا نویر چراخیگ له دویره

و چه‌و دایکیگ که تا ئیسه چه‌وه‌ری منه

دویره که‌فتن مانگ

پرتھ پرت چراخ

لھ تیگ پھرو

لھ تیگ قاقھز

شاریگ چۆل

خوھر زھرد ئیوارھ

چھونواری و

یا زھردھیی دیوان داوو دایکم

پەرحىن

لە ژىر كەشكەشان كەو
قەلەم بەسانە كۆلەكەئى بىدەنگى
ئىوھ بىن و تەنبايى و ھەزاران وشەئى نەوترياگ
دەرەگان بەسان
پەرحىنىگ لە چەقۆ
پۆھ لە لاشە ھەلكىشان

ٲازايى گيان ويٲل له ناو ته مته مه لويلان
ئه مانينگه زنه يى
چكيان ئارهق تيٲول بولئ هه نوير بى
ميلكان بووسانينگ پر له هه نوير
بيلا،
من ... تو ... ئه و
ئاويتار بيمن وهك لانه ئى په سپه سه كلئ
په يك په يك
نه رم نه رم
وهل يه كا هه لگريم
ئه پرا

کوچ قالی

دهنگ تيشه له ناخ بيستوين
رهنګ سه رچو پي کيش گول قالی
دهنگ و رهنګ له ناخ قالی
سه رکه به ن ميل سورمه دان
هویر له ناو هه لوژاردن
له تاریکی و روشنایی قویله ی که له شیر لیو گه زید

کویه ئی ئازیه تباره له ناو قژ بلیزه ئی ئاگر

خوهزگا

دهوار هه لئه یاتای وه خوین خه نه به ندان

خوهزگا

ئه سپ هیره کریاگ کوچ زین نه کردیای

شوپه سواری له بوو نان دهس تو هاتوه ئه پرا ئاواپی

وه له بان نه خش قالی تیه یده بالوه شان

تو وه بوخچه ئی پر له ژان

ری کوچ گردیده وهر

ئوردی

ئاو هه لمژین

خه یال هه لئه له تانن

گول قالی هه لکه نین

هه لسان و تو هه لوزانن

ههلمژین زامهکان

۱

دهم داچهقائن ماسی له بان کوچک
هیوای پهن خواردی له قورگ ئهرا دهريا
سوقانهیل له بهین
ههلیلیان

و ھەلچرچکیان

و ھەلچریقان

۲

مووریجە و ھەلگردن نان

چین لە بیدەنگی

رەسین و ھەلانە

و ھەلمالین پیاوھتی

پوتینگ

و ھەلتوقانن

۳

ئاھوویگ لە بان تاش ھەلدویرانن

لە بەین ئشق و ئازادی

بریقەئە میل تەفەنگ راوچی

ھەلتەرەقانن

ھەلقرچیان

هه‌لتووقیان

٤

شاعریگ خه‌ریک ئامۆش‌کردن ته‌نیایی
سایه‌قه‌ئ بئ‌گرمه له ناو شه‌و نه‌خه‌فتن
هه‌لدویرانن شه‌و و کپ‌کی دریژ
هه‌لته‌کانن وشه له بان لاشه‌ئ قه‌له‌م
و هه‌لقرجیان زامه‌کان له ولات بیده‌نگی

کولہ کئی بیڈہنگی

۱

سیاسہ توان سیس له ناو

چرچ و لووچ ده سلات

وشه هه لپیچان .

مه‌لويچکيگ له بان له ق دار

نان دهره‌چ شاعر بي

۲

سياسه‌توان له بان سه‌نده‌لي

يه‌ئ قاجئ له ئيره

ئو قاجه‌گه‌ئ له ئوره

هه‌زره‌ته‌يلئ کراواتيگ له جنس ده‌سه‌لات

هه‌لبه‌ستوانيگ و پيالئه‌ئ چاي و سيگار

ميواندار مناله ورسنيه‌گان ئيره و

مناله پاپه‌تیه‌گان ئوره

۳

سياسه‌توان!

هاوار و دائي بيدي

له ده‌س ئي ته‌مته‌مه‌لويلا نه

هه‌لبه‌ستوانيگ!

قولپه ئى گريان ئه پرا دان مه لويچك

وه ره نسكى ئه پرا ماسى دهم قولاو

په نادان هه ساره له ناخ دل

و كرک پشتى تالى گول چنوير

چاره نووس

مالتاوايي حاجي له قله ق

دهم داچه قانن سيه پرويسنه ك

جيك جيك مه لويچك

هات و چين چاره

جور خه تي ودره و نوقته ئ كوور

سهردي و گهرمي چه و پرواني

و تاق و تهرهک خواردن تهنیایی
 بیدهنگی ناو چهوی تورشان
 و گونۆلهی ناسزا دا ناو چهوما
 له بهین جهنگ خهیاڵ و چهوهپروانی
 لاشه م ههلهمه قو که یئد
 له روی دیوار بیدهنگی
 توام بامه دهیشت له ناو بیدهنگی
 دهنگ له ئه و په پ جهیگ نادیار
 ههنگاوهکان من کول، کولتر له داوان ژنی له ئوروپا
 دهنگی له نوقتهی سفر
 ژیان دهم داچهقانییه ئهرا چاره نویس نادیار
 دهرهچ سهرم واز کردم
 پر له
 هاوار.... دهنگ.... گۆرانی.... موور و سهرموور
 دهسگیری دهرهچهگه داخستم

چیمه و ئه‌را بئدهنگی

چه و گوش چاره‌نویس به‌سیایه

هەلدویرانن پەرچین و دویری

له ژیرپووس زویخاو

که مین پەرچین چه قوۆ شکانم

پالّ دامه دیوار قوریه ته و

یهک یهک چه قوۆه کان چه قینه ده ور سه رم

ژان له ژیر پووس خوئی هه لکیشاد

خوینم پراشیاده بان لاشه یی بیده نگی

یار

وه چه و به سیای دایمه وه دسپرژه گوله

یار

له لیوار دهره چه گه خوئی هه لکیشاد

چی

چی تا مهرز خه یال و راسکانی

وه له تیگ گه چ له بان تیولم نویساد

چه قو دویریت وه گهرد وه فر له بان سه رم وارید

شوره سواره یل مه میدان جه ننگ چین

من قژم دامه دس ئه لوه نا

تو له ترس چه قو کیشایده قولای

ئازادی

بیهسه دار بیدهنگی

دویری دار و سه مهر

وه قه د لیو من و تو

چەور زەمانە

بوەرەم

ئەپرا پەلەوچ دار بەپوی

جوقر

هەزرەتەى ئاۋ و زەوى

بوەرەم

ئەپرا زیارت دالەھۆ

جۆر
هه زرده تهی دایک و منال
بوه ره م
ئه پرا دوکان داوو
جۆر
نه خووش و نه خووشخانه
بوه ره م
ئه پرا بیستووین و ئانا هیتا و چای بیژهن
وهک
چیلگ و ساج و نان
بوه ره م
ئه پرا ئه لوهن
وهک
ماسی و ئاو
بوه ره م
ئه پرا میلکانم
وهک
لاشه ئ له ته قین و په لاشه
ئاگر و خوین
چنگ و دگان

ئازايى

پايزه، له باسم
تاوسان، رۆهم
زىمان، لاشه م
وههار، ولاتم
ها له باوش تو
ئازائى گيانم

په ن خوارديہ له ناو
پرزہ ئ واران له بان خاک
گولّ چنوير تاره
له بهين هه رجن و كه ٽڪو
نان ساجى
له بهين ناگر و ساج
منالڳ
له بهين ورسيا ئى و له پيگ نان ساجى
بولئ هه نوير
له بهين بووسان و جام شهراو
ريخڪ
له بهين چه م و دهريا
ولاتيگ
له بهين شمشير و دهسريژ گوله

دهسهگان ولات

من په يا بيم

له ناو دهسهيل پينه بهسيای تو

شارياموه

له پشت گلارهت

کوچ دريام

وه قهلماسن چاره نويس

دی ناتوام
هه ناسه ی هه زره ته هه لکیشم
دی ناتوام
ئیمروژ به یمه مزگانی سوو
وه پای پته تی
کیشمه قولاً له بان ریخ داخ
تا فینکی گول سوو
زنه یی من ها له ناو دهس تو
قول من ها له چهو تو
له ناو ناخ راسکانی چاره
شیعر میلکان زانی
منیش توام روپته و بم له وهر چهو ته نیایی
ولآت من تونی
به رزایه کانت پر له وه فر
دهیشته کانت پر له که ل چهو مهس
دهراوهیل پر له سهوزه
ئاوهیل پر له بریقه
تو ناوکه پرانه ی کام چاره نویسی؟
جهان دانیشتییه له خواهشی
منیش خه مین قوریه ت و بی ولاتی

کلاش و پا و بهرزایی

۱

ئى كلاش دهسچن هه ورامانه
من وه بهرزائى ره سنى
وه نه رمائى ئاو
پا وه پائى مناله پا په تيه كان
كلاش دهسچن هه ورامان

سه مفونی کلافه یگ له بهن
له بان له تی ئاسمان کهو
ده سی پینه به سای وه ته مای
له پی نان

۲

له پشت دار سهول سهوز
ریش چه رمگی له گلینه ی ده مژمار خوره تاو
له پشت
لا په ره ی پویرتکیای دیرۆک
له ناو

تاریکی و قرمزی
چه خماخ و ته ماکو
ته نیا سووتک سیگاره گه ی دیاره
تواید

له بهین، سهوز، سیه و قرمز
کلاشه کانی بکه یده پا
له چال و چۆلی ده لئیا باز بوهد

۳

شوونبه ر کهفته رییا
له بن هه ر بنجک
له بهین هه ر تاش و تلئ

شوونبهر شوون برد
له کهل و کولان
له دهیشت و دارستان
ته نیا شوون پونجه ئی دهس دیاره
من دی قه له م ناتوام
وه کلک شیعر نویسم
ئه پرا
ئاو و خاک

٤

جفتی کلاش چه رمگ
چه رمگتر له له باس وه وی
له بهین چین و وسان
پای په تی خوه م داپوشام
تیرمه قولا
رهمه جینگ ک که وشه یل
دویه که و ئیمرۆژ
خه لتان له خوینن
وه من
چه رخ
چه خماخ
به یداخ

ولآتى بى نازكيش

له ناو دويكهآ و در و دهلهسه

قسه م شكانن

له ناو ناخ شهو

كاوهئ ناسنگه ر

تار مه سقه تي

سياچه مانه

بينه خوله كهو

له خوهره زهره نيواره
 نالائى بان سهر شى شيه وه كردن
 دى تهنانهت گوشه ي چه ونه من
 نه پرا تماشاى يه كان
 هه كايه ته كان له قويلايى سيبه ئى، نريانه قهور
 و بريگ له ليما ن وه پائى په تى
 له ولا ت دويكه ل و سيبه يى هاتيمه و
 له ويستگه ئى دريژ و كول زه مان
 پال دايمنه كوله كه ئى بيدهنگى
 ويستگه ئى پر له
 تار و ته مويره ئى شكيانگ
 پر له
 قه له م تينگ و كاقه ز دريائى
 پر له
 هيواي هه لكه نيائى
 له ناو ته مته مه لويل ويستگه
 پوتينه يلينگ ك چه و برينه سه
 مهرگ هاتن هه لبه ستوانينگ
 وه دگانه يلئ تيزه و
 له بان لاشه ئى گولبه ره فتاو
 له ناخ دارسان رويچه په پرى

سەر نايمنه بان سينه ئ دلتهنگى
لافاوى هيره كرىئ، له ناخ سينگا كهفته رڤيا
و پمان خه يال خاويگ كه به سيا بويه دهره چ بیدهنگيه و
ئاو، ئاگر
كانيه كان توقيان
دهواره گان هه لدرپان
قه له مه كان ئه را وشه سه ره لدان

آن و مردن

له په مئ گومان مار

ک له بهین شه قار توم تیده و ده بیشت

له مه مک گومان مار

که سورم هه لوسیاگ نه خوه سخانه ی منالان بی

گومان له خوا ماه

که هه لفری به هشت ته فروتوینا بود

گومان له خوه د مار
دهست ئاويتار ميل تفهنگه
گومان مه كه له دل رهق خوه د
دهمینگ ئه سر چه و كه ل خستیده وهر دهر سريژ گوله
هر نه و دهمه ره سيده ئيره و ئاخر
گومان مار، گومان مار!
كار و كاسبي دهست كوشتنه
چ كه ل بود، چ ژن

ژن و تاوان

تویقاو له یل رهنگ پاک بکه

تویقاو له ی پائ، ژنیک کهفته دهیشت

نهخش په لورهیل رویت

له روی په ردهی ماله گت پاک بکه

شوون تاوان پیای

له بان لاشه ی ژن کهفته دهیشت

ئىسە سىپال درو بکه وەر

بىيە لە ژىر کوشتن ژن

بىيە لە ژىر مردن ئنسانىهت

ب، وهک به شهر

پشییگ خوهئ هه لکیشا له دار

بازنان مه لۆچک

ئئ چل و ئه و چل

واشه یگ له که شکه شان

که وتریگ له سه ربان

دانیشتن که پۆیگ له بان گول

سايه ر تفهنگ وهشان له بووسان

ئىسانىگ له پووس هوورى

كازه خستن مار

له مال ههلبه ستوانىك كوتهل هه لدرىاد ئه پرا

مه لويچك و كهوتر

كه پو و گول

ههلبه ستوان وهيلانه وه شوون.....

ئ

ن س ا ن

۲

ئاويتارم وهل ھوير منالى و ميلكانا

چەو خوەم بەسم لە روى

ئاپارتمان

ماشين

نەوين باوەر لە ئوروپا

توام بارمە قوللا لە دەس "پاسپۆرت"

ک تەنيا زەرق و بەرقى

ناو "ھاوولآتییە"

۳

منالى لە خوین و پووسم

چەوم چەوهرى شەمامە و خالخال ولات

بیمەسە ئەکس سیە و سفى

لە ناو قاپ پەنجەرەئى ئاپارتمان

ھوير منالیم بیەسە کولەکە

نازانم چۆن قسە بکەم

لە ناو پویچی ژيان ھەندەرانا

تا رهئى قەسەکانم نەترەکەید

وہ خوین ساف زوان

بویشم ولات

۴

هویر منالیم وه یلان
له ناو شار بی دهرواجه
که بنچینه ی ولاته که م هه لمژید
و له ناو مه کینه ی ده وله مهنی هه لیخه له تنید
شار پر له کلیسا

پرتووکخانه

وه خه یالهل وپ و گیچ
شار که له رۆشنی و خامۆشی
گول سهر هه لده ی
گول له هویر چیه

ه

هویر منالیم خوه ی هه لختیه
له وهر پرزه واران
و قیمهت یه باوه پ راسی
له ناو کزه ی هووره ی "عهلی نه زهر" هه لکیشیه د
و نوت گوم بی "بتهوون"
له بان ده سان ته مویره هه لکه نیه د
و له ناو بازار گهرمی هه لبه ستوانه یل جه هان
"دلله دامه نی" بوده پیل
له به یل دل و مه رگ
هویر منالیم دا له گهرمه شین

له بان لاشهئى هووره چپ
و دهفتهر شيعريك

٦

مناليم وهل منا ژيه يد

چيين

دهوين

وسيان

و وشه هه لچنين

ئه و گوش نايهئى

ك لاشه م له وهر قه تار ناو شار

پراش، پراشه و بوو

ئه و چه و بپيه سه

بان رهگ روژنامه يگ

ك پري له درو ده له سه س

٧

مناليم تازه ده سپي كه يد

ئه پرا كتاو كوردى و پرگ كه يد

له به ين من و مناليم

هاوولاتى بيه سه ده ماره كوئل

له و تاق ژيانم

مناليم بيهسه كوك سائت هورمان

چه وړيم

له تليفه شه وه كيانيگ

بژنه فم زه پي زهنگ ئازادي

وردہ وراوہ

۱

شیعہرگانم

بینہ شہم

سۆزیہن له ناخ خوہیان

به لام

تہمام ناون

۲

کوچک

دیوار

په رچین

ورکه ورک شیعر

وهل

ئاسمان

هه ساره

خوا

۳

له هویرمان ناچوو

ئاسمان

هه ساره

ولات

دهس هه لئاگرم

تا له ناو شیعر هه لییان نه چنم

۴

ناسزا ناویشم

ورگ ناگرم
شیت نیه م
گه لائی به پوی که فته و خوار
دل من که فته په له پرتی

۵

دویه که
بیده نگی له بان لیوت
وه چ تره کان
ئیمروژ گه لائی هه زره ته نیشته بان
لیوه کانت
سوو دارئ له په شیمانی له بان
لاشه ت سه ره لده ئی

۶

تو مهس موحه بهت
من مهس مهینه ت
تو بالابه رز و چه و مهس
من گیژ خوه م جوړ مهس
تو له ناو جه م

من له ناو خه م
هه لَس نازادی دووا بییه
ئه گهر بهش من له ناوئ نییه

۷

بیٔاقتهت بیم
له پال کوانئ خه یالم
یه ئ قوری گول گاوزوان ده م کردم
له پیاله ئ ئه وه ل
دهنگ بالوه شان په خشه شنه فتم
له پیاله ی دویم
هاوار ماسی ئه پرا ئاو ژنه فتم
له پیاله ئ سییه م
دهنگ ناهه قی له کهشکه شان ژنه فتم

۸

ناو من "هه ره کان مه ره کان"
جوړ خه ر پر بان پشتم گرده کان
ناو من "زه ره مشته کی"
گیژ خوه م له ناو گه رده چویچان

ناو من "ههكلّ مهكلّ كلّكافي"
مردم ئه پرا بوو "زهردگ، شوويتگ" شهمامه

پهلامار گورگه پيل

ولات من له شار هه ساره گان
له به رزايي كه شكه شان
له بنچينه ئي ديروك گوم بي
و له ناو نه خشه ئي دزياگ
كهفته وهر په لامار گورگ
مشت مړ دهسه لات

و هه‌رزان بیین مه‌رگ
 له ناو ته‌مه‌مه‌لویل داته‌کا
 ئووردی له "ئسپارتاکووس"
 قولپاشنه‌ئ "ئاشیل"
 ماله‌گه‌ئ "ئه‌لکساندر"
 له ناو ئداله‌ت و دارستانا
 پراش، پراشه‌و بی
 "ئه‌هورامه‌زدا" له ناو ئاگر و گول
 ره‌سیه‌ فریای "مه‌سیح"
 شار من پر بی
 له که‌متاره‌یل سیه‌پۆش
 شار که‌فته‌ به‌ین
 قه‌مچی و چه‌قووا
 په‌ت و سیداره
 ئاسمان له چه‌وه‌یلیم سیه‌وه‌ بی
 کیسه‌ئ له گۆشت و خوین
 له ئازائیم داچۆرپاد
 زانم
 لاپه‌ره‌ئ دیرۆک دریده‌ لا
 دیرۆک بنچینه‌م که‌فئ ئه‌وده‌یشت
 ئاسمان و لاته‌که‌م داپۆشیه‌د

له هه ق
و توویش

بیده سه‌رپاییکه‌ر هه ق

قاپی هویرشه

هویرشه د به‌سایده قاپی خواکانه‌و
دانیشتیه وهرانوهر جامه‌ک فه‌لسفه‌یگ له کوچک
له‌قه داید له سفره‌ئێ چۆل مناله‌یل
وه هه‌زار درۆ ده‌له‌سه خوه‌ت هه‌لواسیده
په‌ت پویرتکیاگا
ده‌میگ رووناکی هویرئێ
وه باوشئێ له کتاو هاته کولان

خستیده ئی وەر دەسپریژ گوله
 دەمیگ شاعیریگ قه له م گرتە و دەس
 ئاو له سیداره داید
 وهختیگ ژنیگ هاته دهیشت
 ئەپرا دبیین خوەر
 کوچک دانیپۆشان
 له قه ورسان ئیوه
 نیشانه یگ له خوەر
 و ئەقین نییه
 له سنوور دویکه لاین که فتینه سه رییا
 وەرە و کۆلان بنهس
 چه و برینه سه
 جیوان هه رشه و گوره شه
 مه رگ و شکه نجه
 وه من مه ویش ئی نووره له مال خویا بریقه ده ئی
 شاعیریگه
 وه چراخه و، شوون پائی ئیوه هه لگری
 تا ئەلماس دزیای بوینی توه
 ئەوه به دیاخ خوائ ئیوه س
 له بان قه وره یل وه کۆمه ل داشه کیه د
 بانه دهیشت له هه سار هویرتان

خوہتان برہسننہ کولان بی دویکہل

چہ و بووپنہ

باوشیگ کتاوا

کولہکھی قہلہم

و ژنیگ و مہمکہیل ہہلواسریاگ

تیزری چہو

زہردہخہ نہ نیشته بان لیوت
بولبول
لہ گہ لائی فینکی چہوت لہ ناو وا
ہہ لفران
دو کہ وتر
دہنویک وہ شانن لہ چہو ریویار

زەوى وەرەو كەشكەشان

هەلفران

لە گلارەئى چەوہەيلت

كانیەكان تەوقیان تا هەور

تا كەشكەشان

تا هەلفریان

دەمىگ سارپوكى ئەنامت كەفتە بان زەوييا

دومارەكولە ورسىيەگان مردن

مار لە ناو كارزەئى خويى تۆپى

مەلاى شار وە

"ب س م ا لله"

پال دا دار ميوهئى مەتوكرياگ بەهەشتا

لە پشت گلینكەئى چەو تو

توانیم بوینیم

فینكى ئاو

رۆژى شكانن زەوى

ماسی له داھ توږ چاره

دیوار بهرز کیشنه دهور مالّیل گهوره

من وه ئی بویچکیه

دیوارپگ له ئاسن بهرز و پان

کیشانه دهور سهرما

شمشالئی بیه تا

پر وه دهنگ بناّم

له زامه یلئ ک له بهین دگانه یل
که فئده خه نه
ته مویره یگ بییه پیم
تا بمه ئه شکه فت زامه کان
رئ پان ئه پرا چاره نویس
کفنه ئارا ئه نام زنه یی
که وتر خه مینه ئه پرا ئازادی
من ماسی خه مینم
که ئه پرا ئازادی
که فتمه سه دام تور
تور تازه ئی ها شان پراوچی تازه یگا

شیر سوور

شیر سوور دره و شیا
له ناو خوین دل
سووتر
له "روبان" پیشکه شینگ نه پرا دوس
خوه نین هویر
و وه چته ره کائن دار به پوی
دهم واکردن خومچه ئی گول

شیعر سوور
نه نهشته ر دخوازی
نه شمشیر
نه گوله
پلتوکه ئی له ئاشقی بهسه
سووره شیعر له دایکه و بی
گورانینگ ئه پرا ژیان
سه رموور ئه پرا چکه چکه هه زره ته کان
که له ناو دهفته ر بیدهنگی
زوان منالتان مه رگ که له مه و
هه لکیشان وشه وشه له قه ورسان دلتهنگی
سووره شیعر دخوازی له دایک بوو
نه نهشته ر دخوازی
نه شمشیر
نه گوله
پلتوکه ئی له ئاشقی بهسه

ئەڧىن مەلپىك لە كەشكەشان

لە كەشكەشان ئەڧىن
لە ئاسمان ھەق
كەوتىرىۋە دەنويك چىلى لە
ئازادى بىرد
لە رۇژنايى ھەق و
رەنج و مەينەت ئەڧىن

گولہ ئی نیشته سہر سینگ جوانیک
 ئو تہنیا لاشہ ئی ہیوائی سۆزیگ
 لہ سہر شانئ بوی
 وائی زہلان لہ سینہ
 قویتاداین بوغزیک
 کہ لہ بچہ ... کہ لہ بچہ ... کہ لہ بچہ
 دوینمہت ... دوینمہت
 لہ ناو بوبہ رام گولّ چنور و
 چلّیگ لہ دار ہہ نار وہ بہرزی بالآت
 نہ یار پیر دوینم
 ہناسہ ئی توآئد گولّ چنور بارئدہ لہ رزہ
 بہ لام
 تو وہ زہردہ خہنہ ئیک ئویشی:
 مہل کوشیاد
 بالّ وہ شان دہنگیگ لہ کہ شکہ شان
 دہنگ ہاوار تیّشہ یگ و
 تیژی خنجہر لہ زہوی
 سایہ پر ہیوای سہر شانت
 کہفتہ بان زہوییا
 مردہ ییل بی ہیوا گیان گرتن و
 کہفتنہ ہویر ئازادی

که وتره یل
ترس و دلّه پاره کی لویل کردن
پشت تاریکی مویچرکه ئی بیه زهوی له رزه
ده نویک که وتر تۆم ئازادی هه لچنی
ده نگیگ ئه پاره هه لسان
بال وه شان له که شکه شان
ئه پاره هیز
رینگ وهره و فستیقال وشه

قۆلايى و تاريكى

چەوم بىيە بزمار و
قۆلايى و تاريكى سميد
پر دەم لە وشەيل نەوترياگە
وشەيل زانايى لە ناخ ئاگر زەردتشت
ئيمپوژ
وہ دەم پر و

چه و واز چیمه خیاوان شار

سوو

تهرم وشهگان له سهر شانم

مه شخه لیگ له ئاگر زهر دشت ئه پرا تاریکی

هویر وهره و قولائی

تهروالگئی له دهفتهر ئه پرا وشهگان

چه و برپین له ناخ تاریکی

گهها

ئیمروژ یا سوو

شکانن په رچین قاپی خوهر

تابلو ئازادی

خوهر له ناو دام پراوچی گارهگار کرد
دهس کیشامه بان خاک و
وهتم: چه نینگ خوشه وهل یه کا ژیاين
جۆر گیاکان له سهر زهوییا
دهمیگ گولّ ئاویتار بوو وهل رهنگهیل خه یالا
له رۆژهیل خوش ئازادی

ھویر تو

ئوہ گرہ یا ھوا
لہ بہین من و شہوہیل شہکەت ھامشوو کہید
ھویرم وہ مینەت گەردی
ئەگەر باید و زانم پیر بییہ و
قامەتئ جۆر گوچان چەمیہ
لہ شەونشینى شەوہیل تو تیمەو

وہ قامت چہ میاگ
 رہنمگ زہردتر لہ گہ لائی پایز
 ہویرم لہ مینہ یکردن تو و ئاسارہ، وہیلان
 نہ تہ نیا من ئاخینم
 بڑانگ بہ ہار لہ بان لہ تی ہور ئاوس داچو پریاگہ
 شہوی سہوز وہ ہار، وہ دہس زہ لان درپایہ
 وہ ہار کر و کپ، دہم واران بہ سایہ
 کی تو کردہ کہل باخچی ئہ ٹین؟
 کی تو کردہ سہرقافیہی ہہ لبہ ست؟
 کام قہ لہم ناوت ہاوردہ سہر زوانا؟
 بال چہو ہہ لہ
 تا وہ تہ ناف روژنای خوہم ہہ لکیشم
 ئاسمان
 ئاسارہ
 خوا

واران ئازاد

دهمىگ واران دايه‌يد
چه تره‌كه‌م به‌سم و
خوهم دمه دهس ماچ و زهرده‌خه‌نه‌وه
ئاسمان ساو بوى
چه تريگ له بال كه‌وتر
ئەسر چه و واران تاوسان
تک - تک

دهم داچه قيان زهوى وشك وولات
خوهم به سامه چرکه ژمار دهم ژمار
من ده توك قه له م
شاپه پ ده فته ر
له دايك بين شيعر
شكانن ته نيایى وه زه رده خه نه
كه وتر شه كه ت پالدا قه له موه
له ته نيایى ره سيمنه شيعرا
كه وتر وه ت:
من و تو رووباريم
له هشه كه سالى
قه تره قه تره ره سيمنه ده ریا
دهس بنه ناو ده سم

هویر قورس

له ناخ ته نیایی خوه م
هویریگ قورس وه شان کیشام
پر له شیعر.... ئەقین
پر له ئیواران هه ناسه ئی ده ریا
له خوه ره زهرد ئیواره ئی گه رم
ورکه ورک بووده هاوار

له تاریکه شه و
دار سه و له گان هه لفرین و
بایه قوش که فته ورکه ورک
چم تا توپله ری دریز سنوور
تا خال دوور دهیشت ترس و ته نیایی
به لام

له گول سوو نازادییا
چه قانن توپله نه مام سه و ل باوه پ و
چه و برین له هه لاتن مانگه شه و هه ق
کام دهروه چ واز که م؟
تا بره سمه زانست خاک

پاکی هویر
ناژاژگی دریز زه ردهشت له چه وه پروانی
کام دهروه چ بوه سم؟

له روهی تیخ تیژ سه ر مل

گیا

سه وزه

گول

كوپك

په يکه ريک

له به رزی چۆخه پانک

له پانی فه رنجی

و له هه نگاو که لاش

له ناخ دواریک چهو برپه سه دیرۆک

دایک

له بان لاشه رۆله
ها له بهین گهرمه شین و هه ناسه ئی خوا

دیروک

ماشینی پر له گونی خالی
و کوچکه یل سییه ئی مالّ خوا
په یکه ریک دورس که ن
ته مویره وان بژهن مقامیگ
کوچک له مالّ خوا په یا بوود

شاه دهز

شاردنه وهی خوهر له پشت دهوار

خستن مانگ له ئەو دیو کویه

دژین هه ور ئاوس

پرتووک دیرۆک

بپر له دوژمن

بپر له ته له

دهمیگا وشکه سالی رشیا ده بان سهر

ئاگردان زهرتشت

ئاخرزه مان فروشتانه پیمان

پر له درۆ

پر له ترس

پر له ژان

ههوائى فهياڻ

له ناو هه ناسهئى دار به پڙو

دیمه دهو

له ناو ته مته مه لويلان

گومت كردم

بسكه ييل له بان ليو دا له شه قهئى باڻ

يه كيگ باڻ هه لئمالى ئه پرا چيپين

من چه و بریمه دار به پۆ
وه فر نیشته بان سهرم
چرویسیا ئه نامم
دهم نامه قه ئی گه لاینگ
وه ئه سپایی چریمه ت
سه رله نوو چریمه ت
چه وه یلد هه ناسه یگ بی ئه پرا خاک
زه رده خه نه ت نویر
هه نگاوت کوله که
ده میگ تو چه و نوبقانی ت
دار به پۆ مرد
توام سهر له نوو بچریمه ت
ناوت له هویرم چی

پلٽوڪه

۱

ٺٺوآره پٺڇامه ملافه ي بيءَ دهنگي

قهوريءَ قويل

تو له ناو کويزه ي شهراو

سهرت له سهر شان من

ڙيان کولئي له بان زهوي سهرد

ٺاسمان بيءَ هه ساره

وارين كوچڪ

من
وتاق
بو تالّ شهراو خالی
خه یالّ تو
ههنگاو بی هیژ من

۲

ههریز زهرده خه نه ئی ئیجوره نه یم

گیا و

کانی و

ههوا هه لمژیم

"موو مشکی کاکوّل قه شهنگ موشتاق وه جهنگ"

دهسئ له ناو گیس

ئه پرا خوا مالئاوایی زنه یی من و چه وهیل سییه

دهسمه داوانت ناود چهس؟

۳

لادهن له ری ته مته مه لویلان

شار له ئه و په پ نویر

چراقه وه ئی بویچک

ژیر زهوی قویل
سهندهلی ژهنگ ئاوی
سایه پر چوار جن له ههوا
دهنگ قیژه
بازوی پر له په می
گیسیگ ک زهنول ماچ کرد
من

پهت سیداره
شه که شه ک وا

٤

ته نیا
بجووه ناو ناخ هویرمان
کپ کردن دهره چ
کفن پیچی شاعر
دیواری خهت خهتی
وینه ئ مانگایک له قاپ دلداری
دیواری له زوقم
کوچکه یل مال خوا

تفه نگیگ له قه رنه یل ناوه پراست

دل ژنیک له کوچک

کوچکئ له قورئ شاعر

ه

فره شیتئ

شیت

شیت

که تویله نه مام جوانئ

له پال ئه لوهن هیشتییه جئ و چیت

هه نگاو هه لگرتئ ئه پرا

شیوانن لیوانیگ پر له قنجه سیگار و

پرتووکه گان .

داریگ

چلیگ

نہرم نہرم

پلتوکہ وشنید

لہ دہروہچ بہسیائ شاعر

۶

ئیئسہ

وہخت ھہورہ تریشقہس

بیئدہنگی

لہ ناوشہونشینی پویچہل

بیئدہنگی

گوم قویلی ئہرا زنہیی

وہرجہ کفن کردن گہلاکان

ھہورئ زگ پر

ھہورہ تریشقہ

کونہ ہلچلہ ست

۱

من

ئاپارتمان و

رۆژ:

ئاژاژگی كيشان ئاپارتمان

ليو مژين

من و سيگار.

۲

من

ئاپارتمان و

شەو:

ئاژاڭگى كىشان من

چۆپى كىشان

ئاپارتمان .

۳

ماشه ئى تفهنگ و

دهسىگ سىيه

دايكيگ چرويسيا

له خه م كورگه ئى.

۴

ماشه ئى تفه ننگ و

دهس راوچى

تکه... تک

ئەسر چەو وەچکە کەل.

۵

چهن جاره
جادهئ ئاسنى قه تار
داوائى ماچ له ملم كه يد.

٦

هامیته بین وهل پرتووکا

چل و ههشت ساله

کرانشینی "شامی"

ورکه ورکه که م.....

۷

دهس مشتاق وهل
هونه را کردم؛
همه مرائی وه هه زره ته ی تیشک نویرم
له بان سه کو ژیان.

۸

خه شاوهیل پرِ کردم
له بهرِو،
گه لاکان بینه ئوردی
سییه م جهنگ جهان

۹

چریکہ ئی منال
ہہ ناسہ ئی سہرد دایک
ئاسمانی،
پویچہ ل پویچ

۱۰

دهمیگ دار دم له ته ور

چه فته و کرد

ماوش بال هه لمالی .

دكتور

هر بنجک پائى کانى

دهرمان گشت دهردهيل کارى

ئاويتار بين ژان وهل

گوشه‌ى گولوهنى دۆتهيل چه و سيه‌يا

لاواندنجان وهخت پر کردن کونه له ئاو کانى

له ناخ تاریکی

شه قه ئی ماچ و موچ

پمهی ده سبازی

ئهی مانگه شه و

بکه خاتر زهرده ی خور

نهدره وشیه

له بهین ماچ کردن

شمشیر،

پهت و سیداره

گوشه قولاخن

دیوہگان ہاتن

بجم

کونہ کہی کولت دابنہ

دہس بکہ ملم

وہرجہ ئوہی ک

پہ لاشہ یل دلم بکہ فیتہ

ژیر پای دژمن .

دلّ لهت لهت من

ياخيهيل چوار دهور ئاوايي گرتن

من قه لپه نجه دام له يخه ئ

قويخاي ئاوايي،

ئاخر،

فره وهخته

دۆت چهو سيبه ي ئاوايي

دلّ من دزيه .

يار، يارسان من

دهس بنه ناو دهسم

روي بکهيمه مهيدان شهپر

ئەشق دەسکەنە کەم

تەنانەت

ئەگەر خەنجەر لە ئاسمانا بواری.

خودا بزانید نازاری

توریااید

و چید

ته نانهت گولّ ناو له پیم چرویسید

به لام،

چمه سه فارت خودا

سه فیری له ئاساره

کل که م ئه پرا لات.

ورکه ورک شهو

دلم منال کورپه یگه
له ناو هه لوورگ پویترکیاگ لاشه م
ورگ تو گریت،
یا هه لوورگ بلاون
یا
شه ونم خه وه بان
لیوم بوارن .

په له وەر هه لنافرې

له تلیقه ئی شه وه کیان زوقوم

که له شیر ئاوايي قویلان

مامر زامدار دهس پراوچی

وه شه له شه ل

له ئاوايي دوروه کهفت.

Tojalí zamekan

Şêri kurdî

Turec esperî